

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

Bjelovar, srpanj 2014.

S A D R Ź A J

stranica

I.	PODACI O ŹUPANIJI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2013.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.	10
	Nalaz za 2013.	12
III.	MIŠLJENJE	22

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/14-02/35
URBROJ: 613-09-14-6

Bjelovar, 8. srpnja 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE ZA 2013.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Bjelovarsko-bilogorske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2013.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 18. ožujka do 8. srpnja 2014.

I. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13) utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Županija obuhvaća pet gradova i 18 općina s ukupno 119 743 stanovnika (prema rezultatima popisa iz 2011.). Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13) županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju i provedbu dokumenata prostornog uređenja za županiju izvan područja velikoga grada te druge poslove sukladno posebnim zakonima.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga Županije su ustrojeni Kabinet župana, Stručna služba za poslove Županijske skupštine i opće poslove, Upravni odjel za proračun i javnu nabavu, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu zaštitu i umirovljenike, Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, slatkovodno ribarstvo, lovstvo i zaštitu okoliša, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i nacionalne manjine, Upravni odjel za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu te Upravni odjel za gospodarstvo, obrtništvo i fondove Europske unije. Županija je koncem 2012. imala 73 zaposlenika, a koncem 2013. je imala 76 zaposlenika (od kojih 73 na neodređeno vrijeme, a tri na određeno vrijeme za potrebe legalizacije građevinskih objekata).

Županija ima tri proračunska korisnika (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Županije, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije za koordinaciju i razvoj u likvidaciji) u kojima su bila prosječno 43 zaposlenika na osnovi sati rada, čiji su rashodi za plaće i materijalne rashode osigurani u proračunu. Također, u županijskom proračunu se iz decentraliziranih sredstava financiraju rashodi za 43 korisnika (22 osnovne škole, 14 srednjih škola, dom učenika, dom zdravlja, opća i specijalna bolnica, zavod za javno zdravstvo, dom za starije i nemoćne osobe, zavod za hitnu medicinu). Izvanproračunski korisnik (Županijska uprava za ceste) je imao u 2013. prosječno devet zaposlenika na osnovi sati rada.

Županija ima 100,0 % udjela u četiri trgovačka društva s temeljnim kapitalom u iznosu 20.000,00 kn po društvu (regionalna razvojna agencija, društvo za sportske, turističke i zabavne djelatnosti i usluge, društvo za trgovinu i usluge i društvo za gospodarenje otpadom). Također, Županija ima udjele u četiri trgovačka društva: društvo za održavanje, zaštitu i rekonstrukciju cesta, građevinarstvo i projektiranje (26,0 %), društvo za organiziranje sajmovi i izložbi (60,0 %), društvo za projektiranje, nadzor i građenje (34,5 %) te društvo za vodno gospodarsku djelatnost (35,4 %).

Donesen je Statut, pravilnici o unutarnjem redu upravnih tijela Županije te drugi opći akti. Županijska skupština ima 41 člana. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna do 5. lipnja 2013. je župan Miroslav Čačija, a nadalje župan Damir Bajs.

Planiranje

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna su doneseni u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 134.992.505,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna iz srpnja 2013., prihodi i primici su planirani u iznosu 127.717.341,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 122.963.643,00 kn te planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 4.753.698,00 kn. Odlukom iz prosinca 2013., župan je preraspodijelio sredstva u iznosu 870.290,00 kn unutar pojedinih skupina rashoda.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2014. i 2015. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci za 2014. u iznosu 121.999.894,00 kn te za 2015. u iznosu 124.754.794,00 kn.

Županija je donijela plan razvojnih programa u kojem su iskazani rashodi za investicije i kapitalne pomoći planirane za razdoblje od 2013. do 2015. po programima, godinama u kojima će rashodi za programe teretiti proračune te po izvorima financiranja. Spomenutim planom su vrijednosno najznačajnija sredstva planirana za ulaganja u magistralni vodoopskrbni sustav u vrijednosti 6.350.000,00 kn, od čega 5.450.000,00 kn za 2013. te za sufinanciranje izgradnje učeničkog doma u Bjelovaru u vrijednosti 5.200.000,00 kn, od čega 2.600.000,00 kn u 2013. Ulaganja iz decentraliziranih sredstava su planirana u vrijednosti 30.196.955,00 kn, od čega 9.652.461,00 kn za 2013.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Financijski izvještaji sadrže prihode i rashode same Županije te rashode koje Županija financira proračunskim korisnicima iz svojih prihoda. Prema Odluci o izvršenju proračuna za 2013. vlastiti prihodi koje ostvare korisnici proračuna ustupaju im se za obavljanje njihove djelatnosti.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2013., ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 122.926.232,00 kn, što je za 9.149.539,00 kn ili 8,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi i primici su za 2013. ostvareni za 4.791.109,00 kn ili 3,8 % manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od poreza	42.073.428,00	42.271.412,00	100,5
2.	Pomoći	57.419.818,00	65.851.556,00	114,7
3.	Prihodi od imovine	9.022.041,00	8.218.393,00	91,1
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.350.762,00	2.672.788,00	113,7
5.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.286.826,00	1.204.592,00	93,6
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.138.645,00	807.359,00	70,9
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	485.173,00	1.900.132,00	391,6
	Ukupno	113.776.693,00	122.926.232,00	108,0

Najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći u iznosu 65.851.556,00 kn ili 53,6 % ukupnih prihoda i primitaka te prihodi od poreza u iznosu 42.271.412,00 kn ili 34,4 %. Svi drugi prihodi i primici iznose 14.803.264,00 kn ili 12,0 %.

U odnosu na prethodnu godinu značajnije su veći prihodi od pomoći za 8.431.738,00 kn ili 14,7 % najvećim dijelom zbog sufinanciranja međumjesnog javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola. Također su veći primici od financijske imovine i zaduživanja za 1.414.959,00 kn ili 291,6 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 322.026,00 kn ili 13,7 %, dok su manje ostvareni prihodi od imovine za 803.648,00 kn ili 8,9 % te prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 331.286,00 kn ili 29,1 %.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu se odnose na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, druge pomoći, prihode iz dodatnog udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije, od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, lovozakupnine, naknada za koncesije, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, sredstava za stručno osposobljavanje, nadoknade štete te primitke od prodaje dionica. Ostvareni su u iznosu 85.010.712,00 kn, što čini 69,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi od poreza se odnose na prihode od poreza na dohodak u iznosu 38.267.738,00 kn i županijske poreze u iznosu 4.003.674,00 kn (porez na cestovna motorna vozila u iznosu 3.616.264,00 kn, poreza na automate za zabavne igre u iznosu 258.201,00 kn te na nasljedstva i darove u iznosu 129.209,00 kn). U ostvarenim приходima od poreza na dohodak sadržan je dodatni udjel (ustupljeni dio) za decentralizirane funkcije u iznosu 13.110.031,00 kn.

Vrijednosno najznačajnije pomoći su primljene iz državnog proračuna u iznosu 42.442.662,00 kn kao pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, proračuna Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u iznosu 12.924.150,00 kn za sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola, proračuna Ministarstva financija u iznosu u iznosu 7.899.546,00 kn (kapitalne pomoći 3.851.363,00 kn, izbori za Europski parlament 2.403.388,00 kn, državni referendum 1.644.795,00 kn), proračuna Ministarstva financija te Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja u iznosu 1.466.492,00 kn za plaće zaposlenika koje je Županija preuzela iz Ureda državne uprave te iz proračuna Ministarstva poduzetništva i obrta u iznosu 539.268,00 kn za subvencioniranje kamata poduzetničkih kredita.

Zatim, iz proračuna Ministarstva gospodarstva u iznosu 200.000,00 kn za provedbu projekta energetske učinkovitosti na zgradama u vlasništvu Županije te iz proračuna općine u iznosu 339.706,00 kn za sufinanciranje troškova dječjeg vrtića.

Ukupni prihodi za financiranje minimalnog financijskog standarda za decentralizirane funkcije su za 2013. ostvareni u iznosu 55.552.694,00 kn i čine 45,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Od toga je kroz pomoći izravnjanja ostvareno 42.442.662,00 kn, a kroz dodatni udjel poreza na dohodak 13.110.032,00 kn. Odnose se na sredstva za financiranje osnovnog školstva u iznosu 20.476.673,00 kn, srednjeg školstva u iznosu 14.374.303,00 kn, zdravstva u iznosu 13.289.424,00 kn, doma za starije i nemoćne u iznosu 3.645.597,00 kn, ogrjeva u iznosu 1.648.250,00 kn te centara za socijalnu skrb u iznosu 2.118.447,00 kn. Navedena sredstva su u cijelosti utrošena za rashode 43 korisnika decentraliziranih funkcija.

Prihodi od imovine se odnose na prihode od naknada za koncesije u iznosu 2.923.847,00 kn (koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe, gospodarsko korištenje voda, zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe, distribuciju plina, skupljanje ambalažnog otpada), naknade za iskorištavanje mineralnih sirovina u iznosu 2.116.011,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.187.566,00 kn, dividendi trgovačkog društva u suvlasništvu Županije u iznosu 862.656,00 kn, lovozakupnine u iznosu 691.764,00 kn, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu 387.589,00 kn te druge prihode od imovine u iznosu 48.960,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada se odnose na prihode od županijskih upravnih i administrativnih pristojbi u iznosu 2.628.496,00 kn, prihode od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 37.475,00 kn te naknadu šteta u iznosu 6.817,00 kn.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi se odnose na sredstva primljena od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu 532.000,00 kn, nadoknadu (povrat) troškova korisnika županijske upravne zgrade u vezi izmjene stolarije u iznosu 184.836,00 kn, prihode po osnovi povrata stipendija u iznosu 167.445,00 kn, sufinanciranje čuvarske službe u iznosu 131.810,00 kn, povrat režijskih i drugih troškova korisnika jedne županijske zgrade u iznosu 77.719,00 kn te druge prihode u iznosu 110.782,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 807.359,00 kn se odnose na prihode od prodaje poljoprivrednoga zemljišta u vlasništvu države.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 1.900.132,00 kn se najvećim dijelom odnose na primitke od kratkoročnog zaduživanja u iznosu 1.250.000,00 kn, primitke od prodaje dionica u iznosu 306.021,00 kn i povrat dane pozajmice jedinici lokalne samouprave u iznosu 250.000,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2013., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 122.962.101,00 kn, što je za 5.236.932,00 kn ili 4,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2013. ostvareni za 1.542,00 kn manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	13.514.252,00	15.295.723,00	113,2
2.	Materijalni rashodi	51.745.229,00	51.195.306,00	98,9
3.	Financijski rashodi	3.276.806,00	3.069.786,00	93,7
4.	Subvencije	5.098.455,00	5.400.481,00	105,9
5.	Pomoći	7.776.603,00	8.549.548,00	109,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	10.594.465,00	15.290.791,00	144,3
7.	Ostali rashodi	11.308.738,00	9.498.799,00	84,0
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	10.023.512,00	9.366.973,00	93,5
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	4.387.109,00	5.294.694,00	120,7
	Ukupno	117.725.169,00	122.962.101,00	104,4
	Manjak prihoda i primitaka	3.948.476,00	35.869,00	0,9

Vrijednosno su najznačajniji materijalni rashodi u iznosu 51.195.306,00 kn koji čine 41,6 % ostvarenih rashoda i izdataka, rashodi za zaposlene u iznosu 15.295.723,00 kn ili 12,5 %, rashodi za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 15.290.791,00 kn ili 12,4 %, ostali rashodi u iznosu 9.498.799,00 kn ili 7,7 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 9.366.973,00 kn ili 7,6 % te rashodi za pomoći u iznosu 8.549.548,00 kn ili 7,0 %. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 13.764.961,00 kn i imaju udjel 11,2 % u ukupnim rashodima i izdacima.

Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka u iznosu 122.962.101,00 kn, na rashode i izdatke Županije se odnosi 62.530.353,00 kn ili 50,9 % i korisnike proračuna 60.431.748,00 kn ili 49,1 %. Rashodi i izdaci korisnika proračuna se odnose na rashode i izdatke za decentralizirane funkcije u iznosu 57.097.802,00 kn (osnovno školstvo 22.042.635,00 kn, srednje školstvo 14.353.449,00 kn, zdravstvo 13.289.425,00 kn, dom za starije i nemoćne osobe 3.645.596,00 kn, socijalna skrb 3.766.697,00 kn) te rashode i izdatke korisnika proračuna Županije u iznosu 3.333.946,00 kn (razvojna agencija Županije 1.381.990,00 kn, zavod za prostorno uređenje 1.148.274,00 kn, javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima 803.682,00 kn). Korisnicima proračuna su doznačena sredstva za rashode zaposlenih, materijalne, financijske, ostale rashode i rashode za nabavu nefinancijske imovine te za izdatke za otplate zajmova.

Rashodi i izdaci Županije u iznosu 62.530.353,00 kn se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 10.818.736,00 kn, materijalne rashode u iznosu 11.150.967,00 kn, financijske rashode u iznosu 1.532.458,00 kn, subvencije u iznosu 5.400.481,00 kn, pomoći u iznosu 6.901.298,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u iznosu 15.259.642,00 kn, ostale rashode u iznosu 9.498.799,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 467.972,00 kn i izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 1.500.000,00 kn.

Rashodi za zaposlene Županije se odnose na plaće zaposlenika 10.562.712,00 kn (bruto plaće 9.162.558,00 kn, doprinosi na plaće 1.400.154,00 kn) i druge rashode za zaposlene 256.024,00 kn (naknada za godišnji odmor, božićnica, naknade za slučaj bolesti i smrti, jubilarne nagrade, darovi djeci).

U okviru rashoda za zaposlene su evidentirani rashodi za plaće županu i zamjenicima župana te prijašnjem županu i njegovim zamjenicima. Odredbom članka 4. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10) je propisano da se plaće župana, bez uvećanja za radni staž, ne smiju odrediti u iznosima većim od umnoška koeficijenta 6,42 i osnovice za izračun plaće državnih dužnosnika, a odredbom članka 5. spomenutog Zakona je propisano da koeficijenti za obračun plaće zamjenika župana mogu iznositi najviše do 85,0 % koeficijenta župana (što iznosi 5,46). U skladu s odlukom Županijske skupštine iz svibnja 2010., pri obračunu plaće primijenjen je koeficijent za župana 6,03 i zamjenike župana 5,12 (što je manje od zakonom dozvoljenog). Do listopada 2013. je primijenjena osnovica u iznosu 4.630,14 kn, a nadalje u iznosu 4.491,236 kn.

Materijalni rashodi u iznosu 11.150.967,00 kn se najvećim dijelom odnose na druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 5.829.635,00 kn (naknade za provedbu izbora za članove u Europski parlament, provedba državnog referenduma, provedba lokalnih izbora, rad članova predstavničkih i izvršnih tijela te članova vijeća nacionalnih manjina, reprezentacija, drugi materijalni rashodi). Rashodi za naknade za provedbu izbora za članove u Europski parlament, lokalnih izbora i državnog referenduma su ostvareni na temelju odgovarajućih odluka Vlade Republike Hrvatske i izbornih povjerenstava. Rashodi za naknade za rad članova predstavničkih i izvršnih tijela Županije su ostvareni na temelju odluka Županijske skupštine. Mjesečna novčana naknada za predsjednika Županijske skupštine iznosi 4.039,00 kn bruto, a za potpredsjednika Županijske skupštine iznosi 1.885,00 kn bruto. Za predsjednike stalnih radnih tijela Županijske skupštine naknada iznosi 1.616,00 kn bruto, a za članove Županijske skupštine i članove stalnih radnih tijela Županije iznosi 1.346,00 kn bruto, po održanim sjednicama kojima su prisustvovali. Preostali materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 3.260.498,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 844.807,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 621.946,00 kn te naknade troškova zaposlenima u iznosu 594.081,00 kn.

Rashodi za subvencije su ostvareni u iznosu 5.400.481,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na subvencije u poljoprivredi u iznosu 1.628.903,00 kn, doznačena sredstva ustanovi za zapošljavanje invalida čiji je osnivač Županija u iznosu 1.600.000,00 kn, za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva u iznosu 1.453.716,00 kn, lovstvo 533.798,00 kn te kamate na kredite studentima 139.065,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za pomoći se odnose na raspodjelu sredstava jedinicama lokalne samouprave s područja Županije, i to: za razvoj komunalne infrastrukture u iznosu 2.888.522,00 kn, lokalne izbore u iznosu 2.353.359,00 kn, ogrjev u iznosu 1.648.250,00 kn te program pomoći u kući starijim osobama u iznosu 1.037.417,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za naknade građanima i kućanstvima se odnose na sufinanciranje cijene prijevoza učenika srednjih škola autobusom i željeznicom u iznosu 14.044.058,00 kn, isplatu stipendija u iznosu 753.083,00 kn te pomoći za opremu novorođenog djeteta u iznosu 462.500,00 kn.

Ostali rashodi su ostvareni u iznosu 9.498.799,00 kn.

Vrijednosno značajniji se odnose na tekuće donacije u iznosu 7.124.347,00 kn (sredstva dodijeljena političkim strankama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, donacije nacionalnim manjinama, udrugama građana, sportskim udrugama, lovačkim udrugama, udrugama u kulturi i tehničkoj kulturi, vatrogastvu, školstvu, zdravstvu te za redovno poslovanje jednog trgovačkog društva u vlasništvu Županije), kapitalne pomoći trgovačkim društvima u suvlasništvu i u vlasništvu Županije u iznosu 1.897.383,00 kn (društvu za organiziranje sajмова 970.000,00 kn, društvu isporučitelju vodnih usluga 927.353,00 kn) te kapitalne donacije neprofitnim organizacijama u iznosu 461.149,00 kn (od čega najveći dio za razvoj lovstva).

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 35.869,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iznosi 4.753.698,00 kn (iz 2012. u iznosu 3.948.476,00 kn, iz ranijih godina u iznosu 805.222,00 kn), te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 4.789.567,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2013., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 109.543.303,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2013.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2013.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	73.256.461,00	73.048.928,00	99,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	832.940,00	832.940,00	95,8
1.2.	Građevinski objekti	1.986.134,00	1.947.974,00	98,1
1.3.	Postrojenja i oprema	913.739,00	655.740,00	71,8
1.4.	Prijevozna sredstva	194.509,00	200.220,00	102,9
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	69.263.217,00	69.382.157,00	100,2
1.6.	Druga nefinancijska imovina	65.922,00	29.897,00	235,5
2.	Financijska imovina	38.423.808,00	36.494.375,00	95,0
2.1.	Novčana sredstva	937.152,00	1.206.717,00	128,8
2.2.	Ostala potraživanja	5.331.543,00	401.123,00	7,5
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	3.327.123,00	3.176.380,00	95,5
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	24.478.200,00	24.478.200,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.349.790,00	7.231.955,00	166,3
	Ukupno imovina	111.680.269,00	109.543.303,00	98,1
3.	Obveze	70.956.672,00	61.885.504,00	87,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	11.022.393,00	6.385.291,00	57,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	0,00	12.116,00	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	59.934.279,00	55.488.097,00	92,6
4.	Vlastiti izvori	40.723.597,00	47.657.799,00	117,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	111.680.269,00	109.543.303,00	98,1
	Izvanbilančni zapisi	33.812.830,00	29.173.947,00	86,3

Vrijednost građevinskih objekata se odnosi na vrijednost objekta u sportsko rekreacijskom centru u iznosu 1.612.526,00 kn te drugih građevinskih objekata u iznosu 335.448,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi se odnosi na ulaganja u magistralni vodovod u iznosu 58.068.123,00 kn, projektnu dokumentaciju za željezničku prugu u iznosu 1.890.637,00 kn, školsko-sportsku dvoranu u Hercegovcu u iznosu 5.012.100,00 kn i školsko-sportsku dvoranu u Velikoj Pisanici u iznosu 4.411.297,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici se odnosi na vrijednost udjela i dionica u temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva u suvlasništvu Županije u iznosu 24.398.200,00 kn te udjele u temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva u vlasništvu Županije u iznosu 80.000,00 kn.

Potraživanja su koncem 2013. iskazana u iznosu 7.633.078,00 kn i manja su za 2.048.255,00 kn ili 21,2 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 7.231.955,00 kn i ostala potraživanja u iznosu 401.123,00 kn (vrijednosno najznačajnija se odnose na potraživanja za decentralizirana sredstva od korisnika sredstava i od državnog proračuna 289.980,00 kn). Do obavljanja revizije su naplaćena potraživanja u iznosu 4.309.044,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za sufinanciranje međumjesnog prijevoza učenika srednjih škola (75,0 %) u iznosu 3.903.164,00 kn, potraživanja za prodane dionice dva trgovačka društva u iznosu 1.752.782,00 kn te potraživanja za županijske poreze u iznosu 1.185.000,00 kn. U okviru danih zajmova u iznosu 3.176.380,00 kn su evidentirana oročena sredstva ranijih godina kod poslovnih banaka za kreditiranje gospodarstva i poljoprivrede.

Obveze se odnose na obveze za kredite i zajmove u iznosu 55.488.097,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 6.397.407,00 kn (za rashode poslovanja 6.385.291,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine 12.116,00 kn). Obveze za kredite i zajmove se odnose na obveze za kredite iz ranijih godina prema poslovnoj banci za izgradnju školsko-sportskih dvorana u iznosu 45.508.611,00 kn (koje dospijevaju u narednom razdoblju) te obveze prema Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva za kreditiranje poljoprivrede 9.979.486,00 kn (od čega je dospjelo 8.431.559,00 kn). Kratkoročne obveze se većim dijelom odnose na obveze za troškove prijevoza učenika srednjih škola u iznosu 3.903.164,00 kn i obveze prema korisnicima sredstava decentralizacije (za materijalne rashode osnovnih i srednjih škola i socijalne skrbi) u iznosu 1.999.591,00 kn. Koncem 2013. kratkoročne obveze nisu dospjele za plaćanje i podmirene su do konca ožujka 2014.

Izvanbilančni zapisi su iskazani u iznosu 29.173.947,00 kn. Odnose na dane suglasnosti u iznosu 29.015.609,00 kn i jamstvo u iznosu 158.338,00 kn koje je Županija ranijih godina dala trgovačkom društvu za organiziranje sajмова u većinskom vlasništvu Županije i županijskoj upravi za ceste kao županijskom izvanproračunskom korisniku, radi zaduživanja za investicijska ulaganja te ustanovi (opća bolnica) kojoj je osnivač Županija.

II. REVIZIJA ZA 2013.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Županije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Županije. Obavljeni su razgovori sa županom, pročelnicima te drugim zaposlenicima Županije i pribavljena su obrazloženja.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Županije za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Županiji je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, Državni ured za reviziju je naložio u državni proračun uplatiti pripadajuća sredstva od povrata kredita za kreditiranje razvitka poljoprivrede. S obzirom da je odluke o subvencijama donosio župan, naloženo je da odluke o subvencijama, kao opći akt donosi županijska skupština, a za subvencije ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju, utvrditi koji dio poslovanja (proizvodnje, pružanja usluga) će se poticati (unaprjeđivati), u kojem iznosu, koji su ciljevi davanja subvencije, odnosno na koji način će dana subvencija (prenesena sredstva) utjecati na poboljšanje poslovanja. Navedene nepravilnosti su utvrđene i u prethodnim revizijama.

Također, naložio je u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja od studenata za dane stipendije, evidentirati rashode za reprezentaciju na temelju urednih knjigovodstvenih isprava, izvještavati Ministarstvo financija o otplati kredita ustanove kojoj je Županija dala suglasnost za zaduživanje te kontrolu namjenskog korištenja kredita koje su poslovne banke odobrile poljoprivrednicima, a za koje Županija subvencionira kamate. S obzirom da je Županija osnovala razvojnu agenciju kao trgovačko društvo i kao javnu ustanovu, predloženo je preispitati opravdanost postojanja dvije razvojne agencije. Nadalje, naložio je nabavu roba, usluga i radova provoditi u skladu s propisima o javnoj nabavi te voditi evidencije o izvršenju ugovora o javnoj nabavi po vrsti, količini i vrijednosti.

Revizijom za 2013. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koje su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- donesen je opći akt (odluka) o kriterijima dodjele potpora poljoprivredi
- u poslovnim knjigama su evidentirana potraživanja od studenata za dane stipendije
- rashodi za reprezentaciju su evidentirani na temelju urednih knjigovodstvenih isprava
- Županija je izvještavala Ministarstvo financija o otplati kredita ustanove kojoj je dala suglasnost za zaduživanje
- Županija je donijela odluku o likvidaciji razvojne agencije koja je djelatnost obavljala kao javna ustanova
- vodi se evidencija o izvršenju ugovora o javnoj nabavi po vrsti, količini i vrijednosti.

Nalog u postupku izvršenja:

- Županija je u 2013. započela kontrolu namjenskog korištenja kredita odobrenih poljoprivrednicima (obilazi poljoprivrednike).

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- pripadajući dio sredstava od povrata kredita vezanog uz kreditiranja razvitka poljoprivrede nije uplaćen u državni proračun
- ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju je doznačeno 1.600.000,00 kn, a nije utvrđeno koji projekti će se sredstvima financirati odnosno koji rashodi će se financirati u cilju ostvarenja projekata i na koji način će se kontrolirati rezultati dane subvencije
- pojedine robe i usluge nisu nabavljene u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2013.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, donošenje proračunskih dokumenata, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, prihode, rashode te postupke javne nabave.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo.

Županija je uspostavila evidenciju zaključenih ugovora. Evidencija nije ažurna, jer sadrži popis pojedinih ugovora koji se ne odnose na 2013., a ne sadrži popis ugovora zaključenih s prijevoznicima o sufinanciranju javnog prijevoza učenika srednjih škola u 2013., ugovora o stipendijama (u siječnju 2013. su stipendiju primila 54 studenta), pojedinih ugovora o subvencioniranju kamate za studentske kredite, ugovora zaključenih s HZZ-om o stručnom osposobljavanju za rad (u 2013. je bilo aktivno 20 ugovora), ugovora o zakupu zajedničkih lovišta (u 2013. su bila aktivna 43 ugovora) te drugih ugovora. Pravodobnim ažuriranjem evidencije ugovora osigurava se veća kontrola nad stvaranjem i kontrolom ugovornih obveza, naročito onih koje se odnose na razdoblje duže od proračunske godine.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi iznosi 69.382.157,00 kn. Odnosi se na ulaganja u magistralni vodovod u iznosu 58.068.123,00 kn, projektnu dokumentaciju za željezničku prugu u iznosu 1.890.637,00 kn, školsko - sportsku dvoranu u Hercegovcu u iznosu 5.012.100,00 kn i školsko - sportsku dvoranu u Velikoj Pisanici u iznosu 4.411.297,00 kn. Prema očitovanju zaposlenika Županije, magistralni vodovod je još u izgradnji, investitorska prava su prenesena na društvo u vlasništvu Županije te od 2014. Županija ne ulaže u izgradnju magistralnog vodovoda i vrijednost ulaganja se planira prenijeti na navedeno društvo. Vezano uz projektnu dokumentaciju za željezničku prugu Sv. Ivan Žabno - Gradec, navodi da je Županija do 2002. financirala izradu projekata do lokacijske dozvole te će vrijednost ulaganja prenijeti Hrvatskim željeznicama po završetku izgradnje navedene dionice željezničke pruge.

Radovi na izgradnji školsko-sportskih dvorana su izvedeni u 2010., a preuzeti su početkom 2011. u fazi dovršenosti «roh-bau» (kao što je ugovoreno). Nakon toga nije bilo ulaganja u dvorane te se dvorane ne koriste. Za izgradnju navedenih dvorana Županija se 2010. zadužila kod poslovne banke. Koncem 2013. obveze s osnove zaduživanja za dvorane iznose 8.764.011,00 kn i dospijevaju do konca 2026. Otplata kredita je financirana decentraliziranim sredstvima školstva, uz suglasnost Ministarstva financija. Planom razvojnih programa za 2014. te projekcijama za 2015. i 2016. nije planirano ulaganje u navedene dvorane nego samo otplata navedenih kredita. Prema očitovanju Županije, za dovršetak radova na dvoranama je pribavljena cjelokupna dokumentacija te su putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta podneseni zahtjevi za financiranje iz europskih fondova (velika je vjerojatnost da će ući u Bazu projekata 2014. do 2020.). Također, u tijeku je kandidiranje projekata po modelu Javno-privatnog partnerstva te Županija planira kandidirati obje dvorane.

Županija ima tri proračunska korisnika za koje se u proračunu Županije osiguravaju sredstva za plaće i materijalne rashode. Također, u županijskom proračunu se iz decentraliziranih sredstava financiraju rashodi za 43 korisnika. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 122.962.101,00 kn. Na rashode Županije se odnosi 62.530.353,00 kn, a 60.431.748,00 kn na rashode proračunskih korisnika te decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, zdravstva, socijalne skrbi i doma za starije i nemoćne. Odredbama Odluke o izvršavanju proračuna Županije za 2013. je propisano da prihode koje proračunski korisnici ostvare obavljanjem osnovne i ostalih djelatnosti zadržavaju na svom žiro računu i koriste za pokriće rashoda nastalih obavljanjem djelatnosti, a eventualno ostvareni višak prihoda od osnovne i sporedne djelatnosti korisnik može utrošiti za nabavu nefinancijske imovine uz prethodnu suglasnost župana u narednoj godini.

Državni ured za reviziju predlaže ažurirati jedinstvenu evidenciju zaključenih ugovora kako bi evidencija sadržavala sve ugovore koji se odnose na tekuću godinu. S obzirom da školsko-sportske dvorane nisu dovršene i stavljene u funkciju (u dvorane se ne ulaže od 2011.), Državni ured za reviziju predlaže i nadalje poduzeti aktivnosti kako bi se osigurala sredstva za završetak započetih investicija (školsko-sportskih dvorana) u cilju stavljanja u funkciju za namjene za koje su predviđene te prije budućih ulaganja utvrditi opravdanost ulaganja te osigurati cjelokupna sredstva.

Nadalje, s obzirom da rashodi i izdaci proračunskih korisnika i korisnika decentraliziranih funkcija iznose 60.431.748,00 kn ili 49,1 % ukupnih rashoda i izdataka Županije, Državni ured za reviziju predlaže, zbog efikasnijeg upravljanja financijskim sredstvima, ustrojavanje riznice kao sustava upravljanja proračunskim sredstvima Županije i njezinih korisnika.

- Evidentiranje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2013., između ostaloga, evidentirani su rashodi i izdaci u iznosu 122.962.101,00 kn, obveze u iznosu 61.885.504,00 kn te manjak prihoda i primitaka u iznosu 35.869,00 kn.

Županija je u lipnju 2012. donijela Proceduru zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja te u studenome 2013. Proceduru stvaranja obveza, a nije postupala prema navedenim procedurama. Županija evidentira ulazne račune, odnosno rashode (obveze) u većini slučajeva po plaćanju obveza umjesto po nastanku poslovnog događaja. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu evidentirane obveze za plaće (aktivna vremenska razgraničenja - rashodi budućih razdoblja) za prosinac 2013. u iznosu 844.015,00 kn te rashodi i obveze koji se odnose na 2013. u iznosu 3.317.632,00 kn (sufinanciranje građenja vodnih građevina na području regionalnog vodoopskrbnog sustava Županije 1.190.645,00 kn, usluge prijevoza učenika 1.113.548,00 kn, sufinanciranje protugradne obrane 180.000,00 kn, usluge medijskog praćenja i oglašavanja 172.000,00 kn, usluge monitoringa vode za piće 147.749,00 kn, subvencije nabave loznih sadnica 82.700,00 kn, donacije Crvenom križu 56.255,00 kn, usluge reprezentacije, tiskarske usluge, odvjetničke usluge i druge usluge 374.735,00 kn), a evidentirani su rashodi u iznosu 1.228.046,00 kn koji su nastali u 2012., te su trebali biti iskazani u poslovnim knjigama za 2012. (prijevoz učenika osnovnih i srednjih škola 930.462,00 kn, program razvoja lovstva 210.420,00 kn, subvencija nabave nazimica 87.164,00 kn).

Zbog navedenog, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2013. su manje evidentirane obveze za 4.161.647,00 kn (nisu obuhvaćene popisom imovine i obveza koncem 2013.), rashodi za 2.089.586,00 kn i rashodi budućih razdoblja za 844.015,00 kn. Manjak prihoda za 2013. je također manje evidentiran za 2.089.586,00 kn.

U poslovnim knjigama su koncem godine evidentirana potraživanja za stipendije učenika i studenata u iznosu 364.691,00 kn, a nisu evidentirana potraživanja za stipendije nastala u 2013. u iznosu 311.239,00 kn. Iz dokumentacije nije vidljiv iznos te rokovi dospelosti potraživanja.

Tijekom 2013. je Županija otplaćivala kredite za četvero studenata, koji su se, prema zaključenim ugovorima, kod poslovne banke zadužili za ukupno 64.110,00 CHF uvećano za kamate 4,5 %. Županija nije utvrdila i u poslovnim knjigama evidentirala preuzete obveze prema poslovnoj banci za otplatu studentskih kredita. Odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11) je propisano da se rashodi iskazuju prema modificiranom računovodstvenom načelu, na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Prema odredbama članka 51. navedenog Pravilnika, rashodi koji nastaju kontinuirano i obračunavaju se za kalendarska razdoblja tijekom proračunske godine (u pravilu mjesečno) kao što su: rashodi za zaposlene, komunalne usluge, opskrba energijama, telekomunikacijske usluge, najamnine i zakupnine, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade i slično, uključuju se u rashode razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se izvještaji sastavljaju. Navedeni rashodi koji se ne uključuju u tekuće izvještajno razdoblje iskazuju se kao aktivna vremenska razgraničenja-rashodi budućih razdoblja.

Prihodi i rashodi u ukupnom iznosu 751.319,00 kn nisu evidentirani na odgovarajućim računima računskog plana. Sredstva primljena od Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u iznosu 532.000,00 kn za sufinanciranje izmjene stolarije na zgradi Županije su evidentirana na računu prihoda od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi umjesto na računu prihoda od pomoći. Rashodi za kapitalnu pomoć općini po projektu energetske učinkovitosti u iznosu 72.802,00 kn, donacija za manifestaciju Vinodar u iznosu 25.000,00 kn i tekuća donacija za izdavanje časopisa Lovočubar u iznosu 20.000,00 kn su evidentirani na računu rashoda za subvencije, a rashodi za usluge promidžbe u časopisu Lovočubar u iznosu 18.750,00 kn na računu kapitalnih donacija, dok su rashodi za usluge oglašavanja, fotografiranja, tiska, objave natječaja, ugostiteljske usluge, odvjetničke usluge i najam sajamskog prostora, manjih pojedinačnih iznosa, ukupno u iznosu 82.767,00 kn evidentirani na računima rashoda za tekuće pomoći, kapitalne pomoći ili rashoda za subvencije, umjesto na računima propisanim računskim planom. Odredbama članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, da vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja su ostvareni u iznosu 1.245.762,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na elektronske medije u iznosu 731.930,00 kn i objave u tisku u iznosu 354.116,00 kn, što ukupno iznosi 1.086.046,00 kn (90.504,00 kn prosječno mjesečno). Navedeni rashodi su u poslovnim knjigama evidentirani na temelju dokumentacije iz koje nije vidljivo je li dobavljač plaćene oglase jasno označio i odijelio od drugih programskih sadržaja te u nekim slučajevima nije vidljiva količina i jedinična cijena obavljene usluge. Plan oglašavanja za 2013. nije donesen te nije razvidno koje aktivnosti Županije se planiraju oglašavati, u kojem razdoblju, u kojem obujmu i kojim medijima. Pri kontroli računa za oglašavanje treba voditi računa, između ostaloga, je li dobavljač plaćene oglase jasno označio i odijelio od drugih programskih sadržaja, odnosno je li se plaćeno oglašavanje moglo lako prepoznati i razlikovati od uredničkog sadržaja, što treba učiniti prema odredbama Zakona o medijima (Narodne novine 59/04, 84/11 i 81/13). Odredbama članka 11. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati rashode prema modificiranom računovodstvenom načelu, na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, odnosno pri zaprimanju računa, njihovoj provjeri i plaćanju postupati u skladu s odredbama propisa o proračunskom računovodstvu. Nalaže se utvrditi ukupne i dospjele obveze prema banci za otplatu studentskih kredita i evidentirati ih u poslovnim knjigama, ažurirati potraživanja od fizičkih osoba kojima je utvrđena obveza vraćanja stipendija, evidentirati prihode i rashode prema propisanim računima te rashode za usluge promidžbe i informiranja evidentirati na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Predlaže se donijeti plan oglašavanja kako bi bilo razvidno koje aktivnosti Županija planira oglašavati, kada, u kojem obujmu i kojim medijima.

- 1.2. *Županija u očitovanju navodi da će u što kraćem vremenu ažurirati jedinstvenu evidenciju zaključenih ugovora, da u školsko - sportske dvorane ne ulaže sredstva od 2011. jer su nedostatna za tako velike investicije te se prijavila za sufinanciranje kapitalnih projekata u osnovnim i srednjim školama i to na aplikaciju Škologradnja koje je raspisalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta te putem modela javno-privatnog partnerstva. Navodi da uskoro namjerava ući u sustav cash poolinga kao pred faze ulaska u sustav lokalne riznice, koji omogućava objedinjeno vođenje računa Županije, županijskih trgovačkih društava, zdravstvenih ustanova te drugih proračunskih korisnika Županije, pri čemu se namjerava postići bitno veća kontrola i transparentnost informacija. Vezano uz potraživanja za stipendije učenika i studenata te preuzete obveze prema poslovnoj banci za otplatu studentskih kredita navodi da će postupiti prema nalogu i dostaviti podatke Državnom uredu za reviziju. Vezano uz evidentiranje prihoda i rashoda na propisanim računima navodi da se kod provedbe projekata i aktivnosti koji su planirani u okviru proračuna javljaju rashodi koji nisu planirani u toj aktivnosti i projektu, a nalog za plaćanje je izdan na teret postojećeg plana i adekvatno tome je izvršena evidencija rashoda, te će ubuduće kod planiranja posvetiti veću pažnju kvalitetnijem planiranju i evidentiranju rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji. Nadalje, Županija navodi da je u 2014. donijela plan oglašavanja iz kojeg je vidljivo u kojim medijima i za koje programske sadržaje planira oglašavati.*

2. Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 122.926.232,00 kn, što je za 9.149.539,00 kn ili 8,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći u iznosu 65.851.556,00 kn ili 53,6 % te prihodi od poreza u iznosu 42.271.412,00 kn ili 34,4 % ukupnih prihoda i primitaka.

U okviru primitaka od otplata (povrata) glavnice danih zajmova ostvarenih u iznosu 344.111,00 kn, ostvareni su prihodi od poslovnih banaka od povrata kredita namijenjenih razvoju poljoprivrede u iznosu 5.219,00 kn. Županija se od 2001. do 2003. zadužila kod više poslovnih banaka radi kreditiranja poljoprivrede, udruživanjem sredstava Županije i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (dalje u tekstu: Ministarstvo). Na temelju ugovora zaključenih s Ministarstvom i poslovnim bankama, oročena su sredstva u iznosu 15.010.000,00 kn, od čega se na sredstva Ministarstva odnosi 10.110.000,00 kn, a na sredstva Županije 4.900.000,00 kn. Sredstva od povrata kredita, koja se odnose na udio Ministarstva, Županija je trebala uplaćivati na račun državnog proračuna. Do konca 2013. poslovne banke su Županiji doznačile 13.331.559,00 kn. Od toga se na razmjerni dio sredstava Ministarstva odnosi 8.431.559,00 kn. Županija sredstva Ministarstva nije uplatila na račun državnog proračuna. Ministarstvo je u travnju 2014. od Županije zatražilo da do konca svibnja 2014. dostavi izvještaj o stanju dospjelog duga po godinama te o terminskom planu povrata duga u državni proračun.

Koncem 2013. potraživanja su iskazana u iznosu 7.633.078,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su za 2.048.255,00 kn ili 21,2 % manja. Vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja od državnog proračuna za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu 3.903.164,00 kn, prodane dionice dva trgovačka društva u iznosu 1.752.782,00 kn, županijske poreze u iznosu 1.185.000,00 kn, dane stipendije u iznosu 364.691,00 kn te decentralizirana sredstva (od korisnika decentraliziranih sredstava i od državnog proračuna) u iznosu 209.327,00 kn.

Potraživanja za prodane dionice dva trgovačka društva iznose 1.752.782,00 kn (od društva za projektiranje, nadzor i građenje 1.591.461,00 kn i društva za vodno gospodarsku djelatnost 161.321,00 kn). Županija je ranijih godina zaključila ugovore o prodaji dionica sa zaposlenicima i drugim kupcima dionica na višegodišnju otplatu. Obračun i naplatu obroka od dioničara obavljaju trgovačka društva uz naknadu 5,0 %, a po naplati sredstva doznačavaju Županiji. Iz dokumentacije Županije nije razvidno koji je iznos dospjelih i nedospjelih potraživanja po ovim ugovorima koncem 2013.

Trgovačko društvo za projektiranje, nadzor i građenje je u travnju 2013. Županiji dostavilo popis dioničara dužnika koji su stekli uvjete za raskid ugovora. Županija nije pokrenula postupke za raskid ugovora. Prema odredbama ugovora, ako kupac ne plati tri dospjela obroka ugovor se raskida bez prethodne opomene. Županija nije utvrdila procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda, odnosno potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže u državni proračun uplatiti sredstva od povrata kredita po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede. Nalaže se utvrditi stanje dospjelih i nedospjelih potraživanja za prodane dionice i tijekom godine usklađivati podatke s društvima koja vode obračun i naplatu obroka od dioničara te poduzeti mjere za naplatu potraživanja u skladu sa zaključenim ugovorima. Predlaže se utvrditi procedure za naplatu i kontrolu naplate potraživanja.

2.2. *Vezano uz uplatu sredstava od povrata kredita po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede u državni proračun, Županija u očitovanju navodi da je u postupku iznalaženja rješenja za navedeni problem (s obzirom da se radi o sredstvima Ministarstva iz 2001. do 2003., utvrdit će eventualnu zastaru dijela potraživanja te donijeti plan otplate preostalog dijela). Navodi da će postupiti po nalogu Državnog ureda za reviziju i utvrditi stanje dospjelih i nedospjelih potraživanja za prodane dionice i usklađivati evidenciju tijekom godine, poduzimati mjere naplate potraživanja u skladu sa zaključenim ugovorima te izraditi procedure za naplatu i kontrolu naplate potraživanja.*

3. Rashodi i izdaci

3.1. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 122.962.101,00 kn, što je za 5.236.932,00 kn ili 4,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 35.869,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iznosi 4.753.698,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 4.789.567,00 kn.

Rashodi za zaposlene Županije su ostvareni u iznosu 10.818.736,00 kn. Odnose se na plaće zaposlenika u iznosu 10.562.712,00 kn (bruto plaće 9.162.558,00 kn, doprinosi na plaće 1.400.154,00 kn) i druge rashode za zaposlene u iznosu 256.024,00 kn. Rashodi za uspješnost na radu zaposlenika Županije su ostvareni u iznosu 26.555,00 kn (iskazani su u okviru drugih rashoda za zaposlene).

Dodatci za uspješnost na radu su tijekom 2013. isplaćeni za 19 zaposlenika. Župan je u listopadu 2010. donio Pravilnik o dodatku za uspješnost na radu, odnosno o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu i načinu isplate dodatka za uspješnost na radu kojim je iznos dodatka utvrđen maksimalno 30,0 % neto plaće službenika i namještenika.

Kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata su dani opisno, ali nisu vrednovani na način da budu mjerljivi (primjerice raspon bodova za svaki kriterij, najmanji broj bodova koji je uvjet za ostvarivanje prava na dodatak za uspješnost na radu i slično).

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi mjerljive kriterije za utvrđivanje natprosječnih rezultata rada za obračun i isplatu dodatka za uspješnost na radu.

- Prijenosi sredstava trgovačkim društvima

Subvencije ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, čiji je osnivač Županija, ostvarene su u iznosu 1.600.000,00 kn. Ustanova je registrirana, između ostaloga, za proizvodnju namještaja, predmete od slame i pletarskih materijala te tekstilnih proizvoda za kućanstvo. U 2006. Ustanova je, radi zapošljavanja osoba s invaliditetom, osnovala zaštitnu radionicu kao trgovačko društvo koje je također registrirano za proizvodnju navedenih proizvoda. Koncem studenoga 2012. ustanova je imala pet, a trgovačko društvo 56 zaposlenika. U prosincu 2012. ustanova je preuzela većinu zaposlenika trgovačkog društva, te je koncem 2013. ustanova imala 56, a trgovačko društvo ima dva zaposlenika. Iz dokumentacije je vidljivo da je Županija ustanovi doznačivala sredstva za plaće. Odredbama članka 21. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine 157/13) je utvrđeno, između ostaloga, da sredstva za rad zaštitne radionice osiguravaju osnivači.

Županija je za financiranje tekućeg poslovanja tijekom 2013. trgovačkom društvu za sportske, turističke, zabavne djelatnosti i usluge, u vlasništvu Županije, prenijela sredstva u iznosu 300.000,00 kn, što je evidentirano na računu tekućih donacija. Iz dokumentacije (zahtjevi) na temelju kojih su društvu odobrena sredstva iz proračuna je razvidna namjena i iznos potrebnih sredstava (otplata kredita, plaće, voda, plin i drugi režijski troškovi). Društvo je iskazalo prihode za 2013. u iznosu 441.990,00 kn (od čega sredstva primljena iz Županije čine 67,9 %) i gubitak u poslovanju u iznosu 5.152,00 kn. U ožujku 2012. je odjavilo ugostiteljsku djelatnost, a od prosinca 2012. ima jednog zaposlenika.

Rashodi za kapitalne pomoći trgovačkom društvu za organiziranje sajмова (u kojem Županija ima 60,0 % udjela) ostvareni su u iznosu 970.000,00 kn (za otplatu kredita 779.117,00 kn i za ulaganja u javnu prilaznu cestu 190.883,00 kn). Ugovor između Županije i društva o prijenosu sredstava nije zaključen. Posljednje povećanje temeljnog kapitala navedenog društva s osnove prijenosa sredstava je obavljeno 2005. Vrijednost temeljnog kapitala je 9.550.000,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 5.730.000,00 kn ili 60,0 %, a na Grad Bjelovar 3.820.000,00 kn ili 40,0 %. Od 2006. do konca 2012. Županija je navedenom društvu prenijela 6.240.000,00 kn. Skupština društva je koncem veljače 2011. donijela odluku o povećanju temeljnog kapitala za 3.250.000,00 kn (Grad 1.300.000,00 kn, Županija 1.950.000,00 kn), što do travnja 2014. nije provedeno u sudskom registru. Županijska skupština je u ožujku 2014. donijela odluku prema kojoj kapitalne pomoći doznačene trgovačkom društvu u 2013. i 2014. imaju status bespovratnih kapitalnih pomoći za otplatu kredita za ulaganja u dugotrajnu imovinu. Odlukom je također utvrđeno da će se status daljnjih ulaganja regulirati posebnom odlukom sa suosnivačem (Gradom Bjelovarom).

Vezano za financiranje ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Državni ured za reviziju predlaže utvrditi koje će aktivnosti Županija financirati, u kojoj visini i na koji način te preispitati opravdanost postojanja dvije pravne osobe za zapošljavanje osoba s invaliditetom (ustanova i trgovačko društvo) registrirane za istovrsnu proizvodnju, radi racionalnijeg korištenja proračunskih sredstava.

Državni ured za reviziju također predlaže zaključivanje ugovora s trgovačkim društvom za organiziranje sajмова o kapitalnim pomoćima i regulirati imovinsko pravne odnose vezano za dane kapitalne pomoći, odnosno za imovinu čiju izgradnju financira Županija, radi potpunog pregleda imovine, odnosno resursa kojima raspolaže.

S obzirom da je trgovačko društvo za sportske, turističke, zabavne djelatnosti i usluge iskazalo prihode za 2013. u iznosu 441.990,00 kn (od čega sredstva primljena iz Županije čine 67,9 %) i gubitak u poslovanju u iznosu 5.152,00 kn te da je u ožujku 2012. odjavilo ugostiteljsku djelatnost, a od prosinca 2012. ima jednog zaposlenika, Državni ured za reviziju predlaže utvrditi ciljeve i interese Županije za daljnje obavljanje djelatnosti navedenog trgovačkog društva.

- 3.2. *Županija u očitovanju navodi da će izmjeniti i dopuniti pravilnik o dodatku za uspješnost na radu na način da će detaljnije utvrditi kriterije i mjerljivost kod utvrđivanja dodataka za uspješnost na radu.*

Vezano uz financiranje ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i postojanje dvije pravne osobe za zapošljavanje osoba s invaliditetom (ustanova i trgovačko društvo), navodi da su obje pravne osobe u postupku predstečajne nagodbe u kojem je izrađen plan restrukturiranja, da će se uskladiti s uvjetima iz predstečajne nagodbe i odredbama novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanja osoba s invaliditetom te da će se usklađivanjem s novim Zakonom donijeti i kriteriji za financiranje aktivnosti rada ustanove. Vezano uz obavljanje djelatnosti trgovačkog društva za sportske, turističke, zabavne djelatnosti i usluge, navodi da je Skupština Županije 18. lipnja 2014. donijela odluku o prestanku navedenog trgovačkog društva, da postoji interes Županije i Općine Veliki Grđevac te će osnovati ustanovu koja će upravljati nekretninama na lokaciji sportsko - rekreacijskog centra Kukavica i Centra Mate Lovraka, Veliki Grđevac i obavljati djelatnosti kulture, sporta, rekreacije, turizma i druge djelatnosti čime bi se olakšala mogućnost prijave projekata na natječaje resornih ministarstava i fondova Europske unije. Nadalje, Županija navodi da je Skupština Županije u ožujku 2014. donijela odluku o statusu doznačenih sredstava trgovačkom društvu za organiziranje sajмова tijekom 2013. i 2014. prema kojoj doznačena sredstva navedenom trgovačkom društvu imaju status bespovratnih kapitalnih pomoći za otplatu kredita za investicije u dugotrajnu imovinu i da će status ulaganja u poslovne udjele regulirati suosnivači (Županija i Grad Bjelovar).

4. Postupci javne nabave

- 4.1. Prema planu nabave za 2013., procijenjena vrijednost nabave roba, usluga i radova iznosi 5.102.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu za potrebe Županije odnosi 3.924.800,00 kn i korisnika proračuna 1.177.200,00 kn. U okviru nabave za potrebe Županije, na nabavu koja podliježe propisima o javnoj nabavi se odnosi 2.140.000,00 kn (nefinancijska imovina 1.399.800,00 kn, materijalni rashodi 740.200,00 kn), a robe, usluge i radovi procijenjene vrijednosti 1.784.800,00 kn se odnose na nabave pojedinačne vrijednosti do 70.000,00 kn. Plan i izmjene plana nabave su objavljeni na internetskim stranicama Županije u skladu s propisima o javnoj nabavi. Planom nabave nisu planirane nabave pojedinih roba i usluga, koje su tijekom 2013. nabavljene u većoj vrijednosti od 20.000,00 kn. Odnose se na ostale usluge promidžbe i informiranja u iznosu 222.678,00 kn, službenu i radnu odjeću i obuču u iznosu 57.965,00 kn te materijal za tekuće i investicijsko održavanje u iznosu 53.354,00 kn. Prema odredbama članka 20. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14), za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kuna, a manja od iznosa iz članka 18. stavka 3. ovoga Zakona, u plan nabave se unose podaci o predmetu nabave i procijenjenoj vrijednosti nabave.

Tijekom 2013. za potrebe Županije su nabavljene robe, usluge i radovi na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 3.978.152,00 kn, od čega se na nefinancijsku imovinu odnosi 336.915,00 kn te na druge nabave 3.641.237,00 kn (robe 723.752,00 kn, usluge 2.917.485,00 kn).

Sustav evidentiranja u poslovnim knjigama nekih nabavljenih roba i usluga nije istovjetan sustavu planiranja nabave. Iz navedenog razloga je otežano praćenje ostvarenja plana nabave.

Prema godišnjem statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2013., za potrebe Županije su nakon provedena dva otvorena postupka javne nabave zaključeni ugovori za nabavu roba (motorni benzin i dizel gorivo) u vrijednosti 200.555,00 kn i usluga projektiranja (izrade idejnog projekta sustava za navodnjavanje) u vrijednosti 1.100.000,00 kn, ukupno u vrijednosti 1.300.555,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Županija je u 2013. na temelju okvirnog sporazuma iz 2010. zaključila ugovor o nabavi usluga prijevoza učenika osnovnih škola u vrijednosti 9.163.408,00 kn. Robe i usluge nabavljene u vrijednosti 3.116.655,00 kn s porezom na dodanu vrijednost se odnose na nabave procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn do prosinca 2013., odnosno 200.000,00 kn za robu i usluge te 500.000,00 kn za radove od 10. prosinca 2013. Županija vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te podatke iz registra ažurira najmanje svakih šest mjeseci. Na temelju rješenja Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave iz srpnja 2013. poništen je pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave za nabavu univerzalnih poštanskih usluga, jer predmet nabave nije utvrđen na jasan, potpun i nedvojbjen način, što je bitna povreda Zakona o javnoj nabavi.

Bez provođenja postupaka javne nabave na Zakonom propisani način nabavljene su usluge u vrijednosti 664.980,00 kn (usluge oglašavanja u tiskanim medijima 354.116,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u vrijednosti 159.717,00 kn, poštanske usluge u vrijednosti 151.147,00 kn). Planom nabave za 2013. je planirana nabava usluga oglašavanja u tiskanim medijima procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn, te nije planiran postupak javne nabave, nabava ostalih usluga promidžbe i informiranja nije bila planirana, a za nabavu poštanskih usluga procijenjene vrijednost 103.000,00 kn je bilo predviđeno provođenje pregovaračkog postupka javne nabave. Prema odredbama članka 5. Zakona o javnoj nabavi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su javni naručitelji. Prema odredbama članka 43. Zakona o javnoj nabavi, za zaključivanje ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II. A (usluge oglašavanja spadaju u navedenu skupinu), javni naručitelji provode jedan od postupaka javne nabave ili natječaj.

Županija je preuzela financiranje decentraliziranih funkcija za potrebe osnovnih i srednjih škola, zdravstva te ustanova socijalne skrbi i doma za starije i nemoćne osobe. Objedinjeni postupci javne nabave su provedeni za nabavu usluga prijevoza učenika osnovnih škola, za što su ostvareni rashodi u ukupnom iznosu 9.163.409,00 kn. Za rashode osnovnih i srednjih škola u ukupnom iznosu 14.179.840,00 kn, ostvarene iz decentraliziranih sredstava, Županija nije provodila postupke zajedničke javne nabave. Odnose se na nabavu energenata u iznosu 6.947.174,00 kn, uredskog materijala i ostalih materijalnih rashoda u iznosu 5.718.525,00 kn, te usluga tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 1.514.141,00 kn. Rashodi zdravstvenih ustanova za usluge tekućeg i investicijskog održavanja te rashodi za investicijska ulaganja (nabavu opreme i namještaja zdravstvenih ustanova, medicinske i laboratorijske opreme, informatizaciju i dodatna ulaganja na građevinskim objektima, te drugo) su ostvareni iz decentraliziranih sredstava u iznosu 13.289.425,00 kn. Rashodi ustanova za socijalnu skrb su za materijal i energiju te usluge tekućeg i investicijskog održavanja i druge usluge ostvareni iz decentraliziranih sredstava u iznosu 1.617.823,00 kn. Rashodi doma za starije i nemoćne osobe su za materijal i energiju, usluge tekućeg i investicijskog održavanja te investicijska ulaganja ostvareni iz decentraliziranih sredstava u iznosu 1.415.350,00 kn.

Za navedena ulaganja u ukupnom iznosu 16.322.598,00 kn Županija nije provodila postupke zajedničke javne nabave, nego su postupke provodile ustanove (zdravstvene, socijalne skrbi, dom za starije i nemoćne osobe). Prema odredbi članka 9. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13 i 22/14), jedinica područne (regionalne) samouprave organizira provedbu postupaka objedinjene javne nabave za zdravstvene ustanove čiji je osnivač. Prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2013. (Narodne novine 29/13), županija može, radi postizanja racionalnosti i veće ekonomičnosti korištenja sredstava za investicijsko ulaganje, objединiti nabave za postupke istovrsne nabave veće vrijednosti.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu roba, usluga i radova provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Predlaže se uspostaviti sustav za praćenje ostvarenja plana nabave kako bi bile vidljive vrijednosti nabavljenih roba, usluga i radova u odnosu na plan nabave, odnosno omogućena kontrola ostvarenja plana nabave. Državni ured za reviziju predlaže prema planovima nabave proračunskih korisnika utvrditi istovrsne predmete nabave za korisnike, te ako se ocijeni opravdanim, zbog postizanja racionalnosti i veće ekonomičnosti korištenja sredstava, za navedene predmete nabave provoditi objedinjenu javnu nabavu.

- 4.2. *Vezano za nabavu poštanskih usluga, Županija u očitovanju navodi da je postupak nabave započeo prije ulaska u Europsku uniju (u travnju 2013.), a Državna komisija je o žalbama odlučivala nakon ulaska u Europsku uniju kada su postroženi kriteriji za nabavu navedenih usluga te da je žalbi bilo mnogo jer je većina naručitelja slijedila dotadašnju praksu i savjete sa seminara o javnoj nabavi. Navodi da je nedostatak vezan uz planiranje javne nabave otklonjen novom organizacijskom strukturom te osnivanjem Upravnog odjela za proračun i javnu nabavu. Nadalje, Županija navodi da se objedinjavanjem postupaka javne nabave može postići veća ekonomičnost korištenja sredstava i od iduće godine namjerava provoditi objedinjene postupke javne nabave, formirat će timove za pojedine postupke (zaposlenici Županije te zdravstvenih i školskih ustanova čiji je osnivač Županija) te će zajedničkim radom osmisliti dokumenaciju i prevesti postupke.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Županije za 2013. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom obavljenom za 2012., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na uplaćivanje u državni proračun pripadajućeg dijela sredstava od povrata kredita vezanog uz kreditiranje razvitka poljoprivrede te javnu nabavu, ponovljene su i u 2013.
  - U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2013., su evidentirani rashodi i izdaci u iznosu 122.962.101,00 kn, obveze u iznosu 61.885.504,00 kn kn te manjak prihoda i primitaka u iznosu 35.869,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu evidentirane obveze za plaće (aktivna vremenska razgraničenja-rashodi budućih razdoblja) za prosinac 2013. u iznosu 844.015,00 kn, niti rashodi (obveze) koji se odnose na 2013. u iznosu 3.317.632,00 kn, a evidentirani su rashodi koji se odnose na 2012. u iznosu 1.228.046,00 kn. Zbog navedenog u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2013. manje su evidentirane obveze za 4.161.647,00 kn (nisu obuhvaćene popisom imovine i obveza koncem 2013.), rashodi za 2.089.586,00 kn i rashodi budućih razdoblja za 844.015,00 kn. Manjak prihoda za 2013. je također manje evidentiran za 2.089.586,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za stipendije nastala u 2013. u iznosu 311.239,00 kn (iz dokumentacije nije vidljiv iznos te rokovi dospelosti potraživanja). Nadalje, Županija nije utvrdila i u poslovnim knjigama evidentirala preuzete obveze prema poslovnoj banci za otplatu studentskih kredita. Rashodi za elektronske medije u iznosu 731.930,00 kn i objave u tisku u iznosu 354.116,00 kn su u poslovnim knjigama evidentirani na temelju dokumentacije iz koje u nekim slučajevima nije vidljiva količina i jedinična cijene obavljene usluge. (točka 1. Nalaza)
  - Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 122.926.232,00 kn. Prihodi od poslovnih banaka od povrata kredita namijenjenih razvoju poljoprivrede su ostvareni u iznosu 5.219,00 kn. U državni proračun nisu doznačena pripadajuća sredstva (dospjele obveze) s osnove provedbe programa kreditiranja razvitka poljoprivrede od 2001. do 2003. u iznosu 8.431.559,00 kn. Koncem 2013. potraživanja su iskazana u iznosu 7.633.078,00 kn, od čega se na potraživanja za prodane dionice dva trgovačka društva odnosi 1.752.782,00 kn, a iz dokumentacije nije razvidno koji je iznos dospjelih i nedospjelih potraživanja po ovim ugovorima koncem 2013. (točka 2. Nalaza)

- Prema planu nabave za 2013. procijenjena vrijednost nabave roba, usluga i radova iznosi 5.102.000,00 kn, od čega se na nabavu za potrebe Županije odnosi 3.924.800,00 kn i korisnika proračuna 1.177.200,00 kn. Plan nabave ne sadrži pojedine robe i usluge koje su nabavljene tijekom 2013. (ostale usluge promidžbe i informiranja 222.678,00 kn, službena i radnu odjeća i obuća 57.965,00 kn, materijal za tekuće i investicijsko održavanje 53.354,00 kn). Bez provođenja postupaka javne nabave na Zakonom propisani način nabavljene su usluge za potrebe Županije u vrijednosti 664.980,00 kn (usluge oglašavanja u tiskanim medijima 354.116,00 kn, ostale usluge promidžbe i informiranja 159.717,00 kn, poštanske usluge 151.147,00 kn). (točka 4. Nalaza)

4. Županija obuhvaća pet gradova i 18 općina s ukupno 119 743 stanovnika. Za obavljanje poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga Županije su ustrojeni kabinet župana, stručna služba za poslove Županijske skupštine i opće poslove i šest upravnih odijela u kojima je 76 zaposlenika. Do 5. lipnja 2013. zakonski predstavnik je župan Miroslav Čačija, a nakon toga je župan Damir Bajs. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 122.926.232,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 122.962.101,00 kn. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 35.869,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iznosi 4.753.698,00 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 4.789.567,00 kn. Najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći u iznosu 65.851.556,00 kn ili 53,6 % te prihodi od poreza u iznosu 42.271.412,00 kn ili 34,4 %. Prihodi koji imaju propisanu namjenu su ostvareni u iznosu 85.010.712,00 kn, što je 69,2 % ostvarenih prihoda i primitaka. Koncem 2013. potraživanja za prihode poslovanja i ostala potraživanja iznose 7.633.078,00 kn i manja su za 2.048.255,00 kn ili 21,2 % u odnosu na prethodnu godinu. Stanje danih zajmova iznosi 3.176.380,00 kn, a odnosi se na oročena sredstva ranijih godina kod poslovnih banaka za kreditiranje gospodarstva i poljoprivrede. Koncem 2013. ukupne obveze iznose 61.885.504,00 kn. Odnose se na obveze s osnove zaduživanja u iznosu 55.488.097,00 kn (u odnosu na prethodnu godinu su manje za 4.446.182,00 kn ili 7,4 %) te na kratkoročne obveze u iznosu 6.397.407,00 kn (u odnosu na prethodnu godinu su manje za 4.624.986,00 kn ili 42,0 %). Županija se ranijih godina zadužila kod poslovnih banaka za izgradnju školsko-sportskih dvorana te kod Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva za kreditiranje poljoprivrede. Koncem 2013. kratkoročne obveze nisu dospjele, a podmirene su do konca ožujka 2014. Stanje danog jamstva je iskazano u iznosu 158.338,00 kn, a stanje suglasnosti danih za zaduživanje 29.015.609,00 kn. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga: za obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, razvoj poljoprivrede, promet i prometnu infrastrukturu, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova te izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola i drugih akata vezanih uz gradnju. Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka u iznosu 122.962.101,00 kn, na rashode i izdatke Županije se odnosi 62.530.353,00 kn ili 50,9 % i korisnike proračuna 60.431.748,00 kn ili 49,1 %.

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci Županije se odnose na naknade građanima i kućanstvima u iznosu 15.259.642,00 kn ili 24,4 %, materijalne rashode u iznosu 11.150.967,00 kn ili 17,8 % (od čega se najveći dio u iznosu 4.396.706,00 kn odnosi na rashode za naknade za izbore i državni referendum), rashode za zaposlene u iznosu 10.818.736,00 kn ili 17,3 % te ostale rashode u iznosu 9.498.799,00 kn ili 15,2 % (od čega se najveći dio u iznosu 7.124.347,00 kn odnosi na tekuće donacije). Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na uplatu sredstava od povrata kredita za razvoj poljoprivrede u državni proračun i postupke javne nabave, koje su ponovljene i u 2013. te nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i prihode, dijelom su posljedica nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola, te je izraženo uvjetno mišljenje.